

СИЛВЕСТЕР, ЏЕМС ЏОЗЕФ
(Sylvester James Joseph)
(1814-1897)

Англиски математичар, роден во Лондон 1814. Како и кај повеќето врвни математичари и кај него математичкиот талент рано доаѓа до израз. По образованието со коешто се здобива во приватна школа, слуша предавања на универзитетот во Лондон, кај математичарот Де Морган. Ова придонесува да се зголеми неговата желба да студира математика.

Во 1829. се запишува на кралскиот институт во Ливерпул и веднаш се истакнува како солиден студент, кој освојува вредни награди од математика. Оттука почнува неговиот трновит пат во животот. Конзервативните школски закони ги фаворизирале христијаните и неговото еврејско потекло е пречка за напредување во тогашна Англија. Тука треба да се бараат причините за неговото подоцнежнo заминување во САД, каде на своето име ќе го додаде христијанизираното Силвестер, како и неговиот постар брат, кој веќе бил таму.

Силвестер во текот на школувањето влегува во конфликт со околината и на кратко го напушта Ливерпул, заминува за Даблин, во Ирска. Но, на наговор на пријателите, се враќа за да го заврши школувањето на Кралскиот институт во Ливерпул. Во 1831. се запишува на колеџот на свети Јован во Кембриџ и него го завршува.

Силвестер е познат по ширината на своите интелектуални интереси. Познава многу јазици, многу е начитан, со богат речник, а пишува и поезија. Брилијантниот стил, со кој ги пишува своите бројни трудови од математика, како и соодветната терминологија што ја воведува за многу нови математички поими, се должи на неговата начитаност и познавање на јазици. Го интересира и музиката, имено, познато е дека Силвестер земал часови по музика кај славниот композитор Шарл Гуно.

Животот на Силвестер е исполнет со предаденост на работата, но и со чести недоразбирања околу неа. На дваест и четири години станува професор по природни науки на Универзитетот во Кембриџ. Следната година за своите исклучителни трудови од теорија на непроменливи големини е избран за член на Кралската академија. Една година подоцна, заминува за Америка, затоа што не му се допаѓа да го предава предметот познавање на природата, а не му допуштаат да предава некоја математичка дисциплина. Голем оптимист, каков што е целиот живот, се надева дека таму ќе најде вистинска работа за себе. Кратко време предава на Универзитетот во Вирџинија, но набрзо се враќа во Англија, каде работи како приватен професор на неколку ученици. Негов ученик ќе биде и една жена, Ф. Најтингел, прочуена подоцна како болничарка, а не како математичар. На овој начин не може да заработува доволно за живот, и покрај тоа што нема големи издатоци, бидејќи не формирал свое семејство.

Одлучува да стане правник, слично како и математичарот Кели, со кого го поврзува научниот интерес за истите области во математиката, но и едно вистинско човечко пријателство. Силвестер го завршува правото и неколку години работи како адвокат.

Математиката и понатаму го привлекува. Во 1854. конкурира на местото професор по математика на воената академија во Вулвид, примен е и таму останува до 1870. Но, тој постојано влегува во конфликти со околината и предвреме е пензиониран. Тоа не е крај на неговата професорска и научна дејност. Уште триесетина години тој ќе помине во дружба со математиката.

Во тоа време, за низа свои оригинални трудови од алгебрата, алгебарските форми и теоријата на матрици, добива признанија од научни институции од целиот свет. Силвестер станува дописен член на Француската академија на науките. Извесно време се повлекува во Лондон и пишува поезија.

Но, лавот во него повторно се буди. Во шеесеттата година, повторно го преминува Атлантикот и ја продолжува својата предавачка кариера на Универзитетот Џон Хопкинс во Балтимор. Овде работи седум години во мир и благосостојба. Тој е исклучителен предавач, но не ја прекинува ни својата интелектуална надградба. За потребите на некои од многубројните студенти што ги имал, се впушта во проучување на модерната алгебра. Огромните знаења со кои се здобил, несебично им ги пренесува на студентите. Во 1878. во Балтимор основа *Американско сѝисание за матѝематѝика*, кое излегува и денес, а со цел да им овозможи на младите математичари, да ги објавуваат своите трудови.

Во 1885., на повик на Универзитетот во Оксфорд, се враќа во татковината и на свое големо задоволство, ја презема катедрата по математика. Таму работи до 1893., до своите седумдесет и девет години. Ова интелектуално работење до длабока старост е потврда на тезата дека математиката, со својата логика ги доведува сите умни способности во хармонична спrega и долги години го одржува умот луциден.

Оксфорд, на чиј Универзитет Силвестер работи до пред самата смрт.

Последните години Силвестер наоѓа нова инспирација за работа, теоријата на прости броеви. Така, со математиката се занимава до крајот на животот и во неа ќе остане и трајно присутен со своите трудови од теоријата на инваријанти, теоријата на матрици и теоријата на броеви.

Јас навистина љо сакам својот предмет.

(Силвестер за математиката, предметот кој со обожавање го предавал)

Теоријата на инваријанти се појави со А.Кели, но таа стана право уметничко дело, на кое можат да се воодушевуваат идните генерации на математичари, благодарјќи и на блескавата инспирација со која ја освейил интелектот на Џ. Силвестер.

(П.А. Мекмахон)